

მქენ იონესკო

მომავალი კვირაცხებშია,

ანუ ყველაფერი უნდა გაკეთდეს მსოფლიოს შესაქმნელად

საფრანგეთის აკადემიის წევრი, დრამატურგი ეყენ იონესკო (დაიბადა 1912 წელს, რუმინეთში) „აბსტრდის თეატრის“ ერთ-ერთი დამაარსებელია. თავის გროტესკულ ფარსებსა და ალეგორიებში დასცინის თანამედროვე ობიექტებს, მათ გაცვეთილ სალაპარაკო ენას, განგებ ქმნის უაზრო, გაუგებარ, ერთმანეთთან დაუკავშირებელ წინადადებებს, გვიჩვენებს ადამიანთა მარტოობას, სიცარიელეს, აბსურდულ ყოფას, მომავლინებელ ერთფეროვნებას.

პიესაში „მომავალი კვირაცხებშია“ იონესკო ცდილობს აჩვენოს საზოგადოებასა და მის კანონებს, მის მორალს დამორჩილებული ადამიანი როგორ ფლანგავს თავის იდენტურობას და ხდება უსახო, იქცევა უსულო რობოტად, ავტომატურად ასრულებს იმას, რასაც საზოგადოება მისგან მოელის. საზოგადოება კი მისგან პროდუქციის შექმნას ითხოვს. იგი აჩვენებს ადამიანის კატასტროფულ სტანდარტიზაციას, დაკარგულ ინდივიდუალობას, რომელიც გრანდიოზულ მეცნიერულ-ტექნიკური რევოლუციის პირობებში ავტომატურობას იძენს.

ფარდის ახდისას უაკი და რობერტა ჩაცუტკულნი ჩახვევიან ერთმანეთს.

სიღრმეში, მარცხნივ, გრძელი მაგიდა თუ ფართო დივანი მოჩანს. მოგვიანებით იგი წიწილების გამოსაჩეკად უნდა გამოიღვეს: სურათის ჩარჩოში, რომელიც კედლის შუაში ჰქვია, პაპა უაკის პორტრეტია, ანუ თვით პაპა უაკია შიგ. წიწილების გამოსაჩეკის ირგვლივ სკამები აწყვია. ისმის წვიმის ხმა.

ღეღა და მამა უაკები, ღეღა და მამა რობერტები, უაკლინი, დიდედა უაკი უაკი-შვილისა და რობერტა II-ის ირგვლივ დგანან და მათ ზემოდან დაჰყურებენ, მერე ერთმანეთს გადახედავენ, თავს გააქნევენ, მხრებს იჩეჩავენ და ბურტყუნებენ: „ისევ ისე არიან!“ ერთმანეთის აღერსში ჩაფლული, უაკი — შვილი და რობერტა II მათ ვერ ხედავენ.

რობერტა. შა... შა...

უაკი. შა... შა...

რობერტა. შა... შა...

უაკი. შა... შა...

რობერტა. შა... შა...

უაკი. შააა... შააააა...!

(რობერტა და უაკი კრუტუნებენ. ოთხივე შშობელი, დიდედა და უაკლინი უკმაყოფილონი არიან. ისმის მათი ხმა).
მამა უაკი. ეს უკვე მეტისმეტია...
დიდედა უაკი. ჩემ დროს აშდენი რამეც არ იყო საჭირო...

მამა რობერტი. აჭარბებენ.

ღეღა რობერტა (ქმარს). ყველაფერი უაკის ბრალია.

ღეღა უაკი (ქმარს). ნამდვილად რობერტას ბრალია.

შვილი უაკი (აღერსში ჩაფლული). შშშშააა... შშშშააა...

რობერტა და უაკი (ისევ ისე). შშშააა... (კრუტუნით). შშშ შშაააა...

მამა რობერტი. ეს უკვე უპატივცემლობაა...

უაკლინი. მამა, ვერ ხედავ, რომ ქუ-

ჩაში, მეტროში თუ სხვაგან ახალგაზრდებს აღარაფრისა ერიდებათ...

დედა რობერტა. ასეთი სპექტაკლის გამართვა რობერტას ბრალი სულაც არ არი.

დედა შაკი. ჩემს შვილს ასეთი რამ თავში არ მოუვიდოდა...

შაკი და რობერტა (ისევ ისევ). შუშაა... რრრონ... რრრონ... რრრონ...

მამა შაკი. სპექტაკლია თუ არ არას სპექტაკლი. ერთთა მთავარი: ნაყოფიერება... ამ საქმეს კი სახეარო არაფერი მოჰყვება!

დედა შაკი (მამა შაკს). ცოტაც მოითმინეთ, მამალო გასტონ, და მოსახდენი მოხდება...

დიდედა შაკი. იყავთ პრაქტიკულნი!

დედა შაკი (მამა შაკს). ნაყოფიერება არც შენ გაყლდა, მაგრამ აბა კარგად გაიხსენე, ჩუენთან რომ იყავი. შედეგი უცხად არც ჩვენ მაგვიღია.

რობერტა და შაკი (ჩახვეულები). შუშაა... რრრონ... რრრონ... რონ...

მამა შაკი. ეს ამათ მიანიც ვერ გაართლებს...

დიდედა შაკი. სულაც არ აართლებს.

მამა რობერტი (ცოლს). ამის უფლებას არ მივცემ!

დედა რობერტა (ქმარს). დამშვიდდი. მამა შაკი. ჩემად!

დედა შაკი. მუდამ ასეთი ბოროტი იყავი... და მანც ასეთი კარგი ხარ!

მამა რობერტი (ცოლს). ეს დედა შაკი სულ ბღავეს. კაცმა არაფერი არ უნდა ჰკითხოს.

დედა რობერტა (ქმარს). კარგი იქნებოდა ხმას თუ ჩაიწყვებდა.

შაკლინი (ცოლ-ქმარ რობერტებს). რა ბრძანეთ?

მამა რობერტი. არაფერი, მართალი თუ ვნებავთ, მხოლოდ კარგი ვთქვი თქვენზე, ძვირფასო...

რობერტა და შაკი (ცვლავ ჩახვეულ-

ნიაცუცქულნი). შუშაა... რონ... რონ... რონ...

დედა რობერტა. რა საყვარლები არაან...

მამა შაკი. სასაყვედუროც ესა მაქვს, ტრადიციის სახელით... ესენი კარგა ხანია ასე სხედან და გვარიანად შეტობეს...

შაკლინი. ესენი, სულ ასე არიან.

მამა შაკი (მამა რობერტს). აგერ უცეე სამი წელია, რაც ქორწილი გადაუხადეთ. მას მერე ასე ჩაცუცქულან და დაუსვენებლად ირწევიან. ჩვენ ვდგევართ და სულ ტყუილად შეეცქვრით.

დედა შაკი. მიუხედავად ჩვენი სურვილისა და იმედისა.

მამა შაკი. ასე არაფერი გამოვა, არაფერი! სწრაფი მოქმედება საჭირო.

მამა რობერტი (მამა შაკს). გიმეორებთ, ჩემი ქალიშვილი არაფერ შუაშია.

მამა შაკი (მამა რობერტს). იქნებ, ჩემი შეცდომის ბრალა? რა ქარაგმებით ლაპარაკობთ?

დედა რობერტა (მამა შაკს). გთხოვთ ასე ნუ გაიგებთ!

შაკი და რობერტა. რონ... რრრონ..

მამა შაკი. რაღაც უნდა ვიდონოთ!.. შაკლინი. გამოიჩინეთ ინიციატივა...

ჩაკი და რობერტა (ისევ ისევ). შუშაა... რრრონ... რრრონ... რრრონ...

შაკლინი. სულ შაკლინი... ლა ლა ლა ლა, ხელწამოსაკრავი მე ვარ!

მამა შაკი (მუქარათ). შაკლინი! შაკლინი! შაკლინი!!!

შაკლინი (თავს დახრის). მპატიეთ, მამა.

დედა რობერტა (ქმარს). ჩვენ ამათ კვლავაც ვიამყებთ.

შაკლინი (მამას). გვიგე, მამა, კარგი მამა, როგორც თქვენ ბრძანებთ, მამა.

დიდედა შაკი. რა ყოჩაღი ბავშვია!

დედა შაკი. ჩემი ქალიშვილი... ჩემი უღიდესი ნუგეშია!

დედა რობერტა (ქმარს). ამისი აღიარება კი არ იყო ზედმეტი.

მამა რობერტი, დედა რობერტა, მამა შაკი, დიდედა შაკი (ხელეებს ჟაკლინისაყენ იშვერენ. პაპა ჟაკის პორტრეტი ჯერ ისევ უტყვი და უძრავია). ყოჩაღი ბავშვი! ყოჩაღი ბავშვი! ყოჩაღი ბავშვი!

ჟაკლინი. ჯერ ამითი განშორება ვცადოთ, რომ მერე უკეთესად შეერთდნენ!

(მშობლები გაიშლებიან. ყველანი, თვით პაპა ჟაკიც კი ჟაკლინს შეჰყურებენ).

ჟაკლინი (შეყვარებულ წყვილს). აბა, დაშორდით!!!

ჟაკი და რობერტა (ისევ ისევ). შუშაააა... შუშააა... რრრრრრრრრრრრრრრრრრრრ...

ჟაკლინი (ხელეებს უტყავუნებს. ჟაკი და რობერტას მიანიც არაფერი ესმით და ერთმანეთს ნაზად ჩახვეულნი კრუტუტუნს განაგრძობენ). გეყოფათ!.. გეყურებთ, გეყოფათ მეთქი!.. (ორავეს ღონივრად ანჯღრევს). აბა! აბა!

(ჟაკი და რობერტა კრუტუტუნს და ქანაობას შეწყვეტენ, როგორც ღრმა ძილიდან უეცრად გამორკვეულნი, გაოცებით შეჰყურებენ ჟაკლინს, ვერ უცნიათ, კვლავ ბურანში არიან; მერე ძლივსძლივობით დგებიან. მაგრამ მიანიც (ჩახვეულნი არიან).

ჟაკლინი (იქით). ახ, ამ ქალს სამივე ცხვირიდან ჩამოსდის... (გადახვეულებს ჯობით სცემს და დიდი გაჭირვებით დაშორებს ერთმანეთს). აბა... ასე... სწორედ დადექით...

(ჟაკისა და რობერტას მშობლები მოწონებით ბურტყუნებენ).

შვილი ჟაკი. მშია.

რობერტა. მშია.

ჟაკლინი. გამხდარხართ კიდევ.

შვილი ჟაკი. მცოვა. ბრრრრ! მკანკანობებს.

(ორავეს სიცივისაგან აკანკალებს).

ჟაკლინი. ესეც ასე...

მამა ჟაკი. ესეც ასე...

შვილი ჟაკი და რობერტა. მშია! დედა რობერტა. საბრალო ბავშვები! მამა რობერტი (ცოლს). ამ სახლში, ბავშვებს საჭმელს არ აჭმევენ.

ჟაკლინი. მარტო თქვენს ფაშვზე ზრუნავთ და პროდუქციის წარმოებაზე კი არ ფიქრობთ. მერე და რატომ? ეს ხომ თქვენი მთავარი მოვალეობაა.

მამა ჟაკი, დედა ჟაკი, დიდედა ჟაკი, დედა რობერტა, მამა რობერტი. ეს თქვენი მოვალეობაა!

ერთად

ჟაკი (რობერტას). მართალია, რობერტა (ჟაკს). მართალია, ძვირფასო...

ჟაკი და რობერტა. ეს ჩვენი მოვალეობაა!

მამა ჟაკი (ჟაკსა და რობერტას). მერე?

ჟაკი. მშია.

რობერტა. მშია.

დედა ჟაკი. ოხ, ჩემო საბრალო წიწილებო. შით... ოხ...

დედა რობერტა (ქმარს). ამ ქალს კეთილი გული აქვს.

მამა რობერტი (ცოლს). გული ნუ აგინწყუნება. არც რობერტები ვართ სხვებზე ნაკლები.

დიდედა ჟაკი (თეფშს მიაწვდის მათ, საიდანაც ხელით უნდა ჭამონ). აი, ჩემო პატარებო, ღორას ქონში შემწვარი კარტოფილი. ბებიმ რომ იცის ისეთი. (მშვიერი ჟაკი და რობერტა კარტოფილს მივარდებიან).

დიდედა ჟაკი. ჭამეთ! ჭამეთ!

დედა ჟაკი. ჭამეთ!

ჟაკი (უცხად დაიმორცხეებს). არა... მე...

ჟაკლინი (ჟაკს). აღარა გშია?

რობერტა (ჟაკს). შუშაააა... ღიახ...

ჭამე! როგორც მე!

ჟაკი. მშია. (საჭმელს ეცემა).

რობერტა. ცოტა კიდევ მომეცით.

მამა ჟაკი (ცოლს). ეს ქალი ღორმუცელაა.

(ღიღღა ყავა ქონში შემწვარ კარტოფილს კიდეც აძლევს)

ჟაკი (ღიღღა ჟაკს). ცოტა ღორის ქონი კიდეც მომეცათ.

რობერტა. ცოტა ქონი კიდეც. (აძლევს).

ჟაკი. ცოტა კარტოფალი კიდეც. (აძლევს).

მამა ჟაკი. საკმარისია.

დედა ჟაკი. ონ!..

მამა ჟაკი. ფოქვა და გავათავებ!

(ღიღღა ჟაკი თევზს იღებს და მოსწორებით ღებს).

მამა რობერტი (ცოლს). ეს სიძუნწის გამო უფრო მოსდით, ვიდრე პრინციპისა!

დედა რობერტა (ქმარს). ალბათ, პრინციპს გამოც!

ჟაკონი (ჟაკსა და რობერტას). გადაწყვეტეთ... ამიერიდან თქვენი მუდმივი საზრუნავი პროდუქციის შექმნა უნდა იყოს.

მამა ჟაკი. ვატყობ, მთელი ჩემი ძალა-უფლება უნდა გამოვიყენო.

დედა რობერტა. ჩვენცა გვაქვს რაღაც უფლება, ცოტათი მაინც გამოვიყენოთ, გეთაყვათ.

მამა რობერტი. დიახ, თუ არაფერი გამოდის. რაკი დედასერთაა, მთლად ჩვენს ქალიშვილს ნუ დააბრალებთ, ამიტომ ჩემ არ იქნება სტერილური?

მამა ჟაკი. თითოეულმა საკუთარი ძალა-უფლება საჭიროებისამებრ გამოიყენოს.

მამა რობერტი თანახმა ვარ.

მამა ჟაკი (შვილს). ჟაკ!.. ჩვენ გვიინდა სახეიმიოდ გამოვიცხადოთ!

(შეიქმნება ორი ჯგუფი. ჟაკები შვილ ჟაკს შემოერთებებიან, რობერტები კი— რობერტას და განუე გაჰყავთ. მამა და დედა რობერტები შვილს ელაპარაკებიან. დროდადრო ისმის რობერტას მორჩილი ხმა: „დიახ, მამა; დიახ, დედა; დიახ, მამა; დიახ, დედა; დიახ, მამა...“)

მამა ჟაკი (შვილს). ჟაკ! საშინელი ამბავი უნდა გაუწყო.

დედა ჟაკი (ტირის). ბეჰ! ბეჰ! ბეჰ!

შვილი ჟაკი. რა ამბავი, მამა?

მამა ჟაკი. შეხედეთ... დიდდას. (ქაკლანი დადვდას თავზე შავ რიღეს და აფარებს). ვერაფერს ამჩნევ?

შვილი ჟაკი. არა, მამა. ვერაფერს ვამჩნევ.

ჟაკონი. კარგად შეხედეთ. თავს ცოცხალ დაანანეთ.

შვილი ჟაკი. ვერაფერსაც ვერ ვხედავ.

დედა ჟაკი. ჩემო შვილო... ვერაფერს ხედავ! (ქმარს.) რა ბედნიერი ასაკია! (შვილს მხრებზე დაყრდნობილა ტირის).

ღიღღა ჟაკი (ქვითინით) მე მთლად დათალხული ვარ...

შვილი ჟაკი. ამით რისი თქმა გინდა?

(თავის მხრივ მშობლებით გარშემორტყმული რობერტა დროდადრო იმეორებს):

რობერტა. დიახ. მამა; დიახ, დედა...

მამა ჟაკი. შენნაირ შვილს, რომელმაც თავისი ახალგაზრდობის შეცდომების გამოსწორება დაიწყო, ის მაინც უნდა ესმოდეს. რომ...

ჟაკონი. გესმის?

შვილი ჟაკი. რა უნდა მესმოდეს?

მამა ჟაკი. აი, რამა საშინელი ქვემარტება!.. ერთხელ მაინც რად არ იკითხეთ, რატომ აღარ გესმის პაპაშენის სიმღერა?..

ჟაკონი (სურათის ჩარჩოს აჩვენებს). ...და არც ის, რატომაა პაპაშენი იქ? ნაცვლად იმისა, რომ აქ იყოს, ჩვენს შორის.

(ჩარჩოდან პაპა თავს მეგობრული ღიმილით დაქნევს).

შვილი ჟაკი. არც კი მიფიქრია.

მამა ჟაკი (შვილს). თუ აქამდე არ გიფიქრია, არც ახლა არის გვიან, იფიქრეთ.

შვილი შაკი. ვფიქრობ.

ჟაკლინი. მერე და მოფიქრე რამე?

შვილი შაკი. ვერაფერი.

მამა შაკი (შვილს). კარგად არ ფიქრობ. მაშინ მე მკითხე.

შვილი შაკი. რა გკითხო?

მამა შაკი. რატომ აღარ ისმის პაპა-შენის სიმღერა?

შვილი შაკი. რატომ აღარ ისმის პაპაჩემის სიმღერა? რატომ?

მამა შაკი. დაე, დიდდამ გითხრას.

დიდედა შაკი. იმითმე, რომ პაპაშენი მოკვდა.

(შვილი ჟაკისთვის ყველაფერი სულ ერთია).

ჟაკლინი (ჟაკს). პაპა მოკვდა. (იდაყვით შეანჯღრევს).

მამა შაკი. პაპაშენი მოკვდა. (იდაყვს ჰკრავს).

დედა შაკი. პაპაშენი მოკვდა. (იდაყვს ჰკრავს. ჟაკზე მაინც ვერაფერი ახდენს გავლენას. რობერტების კუთხიდან კი ისმის):

მამა რობერტი. პაპამისი მოკვდა.

დედა რობერტი. პაპამისი მოკვდა.

რობერტი. დიახ, მამა; დიახ, დედა.

მამა შაკი (შვილს). მაშ, ვერ გაიგე, პაპაშენი რომ მოკვდა?

შვილი შაკი. არა. არ გამიგია.

დედა შაკი (სლუყუნით). საყვარელო შვილო, მწუხარების სიმი ოდნავადაც არ გერხევა. ხმა უნდა ავითართოლოთ, ჩემო პატარავ.

(შვილი შაკი ჟაკლინს ხელბში ჩაუვარდება და ერთხანს უძრავადაა. ჟაკლინი ფეხზე ძლივს აჩერებს. დედა შაკი ამბობს):

დედა შაკი (შვილს). აბა, იტირე, აბა, იტირე. ჟაკო, იტირე!

(სიჩუმე. ჟაკი ერთბაშად ტირილს იწყებს).

მამა შაკი. ბოლოს და ბოლოს აღსრულდა! აღსრულდა!

ჟაკლინი. აღსრულდა!

შვილი შაკი. ოოოოჰ! ოოოჰ! საბრალო პაპა!

(გაჩერდება და ილიმება).

დედა შაკი. ისევ!

შვილი შაკი (გააგრძელებს). ოოოჰ! ოოოჰ! პაპაილო!

დედა შაკი (ეხვევა მტირალ შვილს). ჩემო შვილიყო... როგორ იტანჯები!.. (ყველა ჟაკი ტირის. მამა ღირსეულად იწმენდს ცრემლებს. რობერტების მხრიდან ისმის):

დედა რობერტი. მიდი, გამოუცხადე სამძიმარი.

მამა რობერტი. მივიდეთ, ახლა ხომ ერთი ოჯახი ვართ.

რობერტი. დიახ, მამა; დიახ, მამა! (ჟაკთან ახლოს მისული რობერტი ყვირის):

რობერტი. გულთბილი სამძიმარი!

ყველა შაკი (დიდდას გარდა, ერთხმად). მოხარულნი ვართ. (მამა და დედა რობერტები — რობერტას: „ჩვენი გულთბილი სამძიმარი“.)

რობერტი. დიდი მადლობა, მოხარული ვარ.

(სამივე რობერტი ახლა მამა ჟაკისკენ მიბრუნდება).

სამივე რობერტი. ჩვენი გულთბილი სამძიმარი!

მამა შაკი. უსაზღვრო მადლობა, სიხარულით ვღებულობ.

სამივე რობერტი და მამა შაკი (მიბრუნდება დედა ჟაკისკენ და ერთად ამბობენ). მიიღეთ ჩვენი გულთბილი სამძიმარი, სამძიმარი, სამძიმარი, სამძიმარი!

დედა შაკი. გმადლობთ, დიდად მოხარული ვარ.

სამივე რობერტი, დედა და მამა შაკი (დიდდა ჟაკს). სამძიმარი! სამძიმარი! სამძიმარი! სამძიმარი! გულთბილი სამძიმარი!

დიდედა შაკი. თასი მადლობა! მოხარული ვარ, მადლობა!

სამივე რობერტი, სამივე შაკი (ჟაკ-

ლინს). ჩვენი გულთბილი სამძიმარი!
სამძიმარი! სამძიმარი!

უაკლინი. გამაღლობთ! გამაღლობთ!
თქვენც მიიღეთ ჩემი სამძიმარი! (ყვე-
ლანი — პაპას გარდა — შემოერთყმე-
ბიან აღღლებულ ქაჯ-შვილს და ერთად
გაჰყვირიან: „სამძიმარი! გულთბილი სამ-
ძიმარი!..“)

შვილი უაკი (ტირის). ჰიიი! ჰიიი!
ჰიიი! გამაღლობთ!

(მერე, როგორც კი მამა უაკი იტყვის:
„არ დავიწყეთ მიცვალებული“):

**დედა უაკი, მამა უაკი, დედედა უაკი,
შვილი უაკი, უაკლინი, სამივე რობერტი**
(მაყურებელს ზურგს შეაქცევენ, პაპის
პორტრეტისკენ მიბრუნდებიან და ერ-
თად ყვირიან). სამძიმარი! სამძიმარი!
სამძიმარი! ჩვენი გულთბილი, ჩვენი
გულწრფელი სამძიმარი! სამძიმარი! სამ-
ძიმარი!..

(უნდა გამოირჩეოდეს შვილი უაკის
ხმა, რომელიც ტირის კიდევ).

პაპა უაკი (ჩარჩოდან ხელს ასწევს,
სალამს იძლევა და პასუხობს). სამძიმა-
რი! სამძიმარი! სამძიმარი!

(მერე ყველა ერთად, მათ შორის პა-
პაც, გაჰყვირის: „სამძიმარი! სამძიმარი!
სამძიმარი! გულთბილი სამძიმარი! სა-
მძიმარი!..“)

პაპა უაკი ჩარჩოში უმოძრაოდ გა-
ჩერდება. პერსონაჟები, პაპას გარდა,
უაკისკენ მიბრუნდებიან, გარს შემოეხვე-
ვიან და იძახიან: „სამძიმარი! სამძიმარი!
სამძიმარი! გულთბილი სამძიმარი!“ უ-
აკიც ორჯერ თუ სამჯერ იტყვის: „სამძი-
მარი“ და უფრო ძლიერ ატირდება. მი-
სამძიმარება არ წყდება. უაკი წაიქცევა,
წამოაყენებენ და სკამზე სვამენ.

შვილი უაკი (ღრიალით). ჰიიიი!
ჰიიიი! ჰიიიი! ჰიიიი! სამ-ძი-მა-რი! ჰიიი!

მამა უაკი (ყურებზე ხელს აიფარებს.
მთელი ძალით დედა უაკს უყვირის, რომ
შვილის ღრიალი დაფაროს). შენ მეტის-
მეტად მძლავრად შეარხებ მისი სიმები.
გააჩუჭე.

უაკლინი (უყვირის შვილ-ქაჯს). გა-
ჩუმდი, ყველას განწყობილება ჩაუშხა-
მე!

(დედა უაკი ერთ-ორ სილას გააწნავს
შვილ-ქაჯს. უაკი ტირილს უცხად შე-
წყვეტს. ყველა დედა უაკს მიუბრუნ-
დება, გარდა მამა უაკისა და მიუშლე-
რენ).

ერთად

რობერტები. ოხ, გილოცავთ,
მადამ, სულითა და გულით
მიიღეთ ჩვენი მოლოცვა.

დიდედა უაკი და უაკლინი.
ბრავო, უაკობა, ბრავო! ბრა-
ვო! დედიკო ბრავო!

მამა უაკი. გეყოფათ!

(მოძრაობა უცხად წყდება. სიჩუმე.
ყველა შვილ უაკს შეხედავს).

მამა უაკი (შვილ უაკს). უფლება გაქვს
და ვალიც გაძევს, ვაივო, რა გარემოში
მიიცვალა შენი წინაპარი.

(პაპა ჩარჩოდან რაღაცას ანიშნებს).

უაკლინი. პაპას რაღაცის თქმა უნ-
და! (პაპა უაკი ჩარჩოდან გამოვა და და-
ნარჩენებს მიუახლოვდება). ეს კაცი,
რაც მოკვდა, უფრო უკეთესად ლაპარა-
კობს.

მამა უაკი (შვილ უაკს). აგერ, მოდის
ხორცეული პაპა, რათა თავადვე გიამ-
ბოს თავისი გარდაცვალების ამბავი.

(პატივისცემის სიჩუმე. პაპის მოახ-
ლოებისთანავე ცხვირზე ხელს იჭერენ).

პაპა უაკი (გაამაყებულო, რაკი ყურს
უგდებენ). ოოო, დიდებულად მივიცე-
ლე, ანუ გარდავიცვალე... სწორედ მა-
შინ, როცა სიმღერით ვიყავი გართუ-
ლი.. (სიმღერას აპირებს).

დიდედა უაკი. ახლა სიმღერა არ წა-
მოიწყო... მკვდარი ხარ და უხერხუ-
ლია...

პაპა უაკი. მერე რა?.. რა მნიშვნე-
ლობა აქვს?.. მე სიმღერა მინდა...

მამა უაკი (პაპას). თუ შენ, შენს სა-
კუთარ მწუხარებას პატივს არა სცემ,

მაშინ არც სხვა სცემს. ჩქარა, გვიამბე
და მორჩი.

პაპა ჟაკი. მხოლოდ სიმღერით!

დიდედა ჟაკი. არა, შენ არ იმღერებ.

პაპა ჟაკი. მაშინ არაფერსაც არ ვი-
ტყვი. თვალითაც ვედარ მიხილავთ. ვე-
ლარ! (თავის ჩარჩოს უბრუნდება).

დიდედა ჟაკი. მუდამ ასეთი ახირე-
ბული იყო! ვერაფერს შეასმენდი.

(პაპა თავის ჩარჩოში შუბლს შეიკ-
რავს, გაიბუტება, პიესის დასაწყისში
კი მხიარული სახე ჰქონდა, ახლა პიესის
დასასრულამდე შუბლშეკრული და გა-
ბუტული დარჩება, აღარც გაინძრევს).

მამა ჟაკი (შვილ ჟაკს). ამგვარად შენ
ხედავ, შვილო, რომ ამქვეყნად ყველა-
ფერი ქრება!.. შენა ხარ ჩვენი დიდი და
ერთადერთი იმედი! შენ უნდა შეცვა-
ლო ყველა, ვინც ჩვენგან მიდის. პაპა
მოკვდა, გაუმარჯოს პაპას!

ყველა ერთად (თავგზააბნეულ ჟაკი-
შვილის გარდა). პაპა მოკვდა, გაუმარ-
ჯოს პაპას!

შვილი ჟაკი. რატომ?

მამა ჟაკი. ჩვენს მოდგმას გაგრძე-
ლება სჭირდება. ჩვენს მოდგმას, თეთ-
რების მოდგმას! გაუმარჯოს თეთრების
მოდგმას!

ყველა (ჟაკის გარდა, ტაშს უკრავს
და ყვირის). გაუმარჯოს თეთრების მო-
დგმას! გაუმარჯოს თეთრების მოდგმას!

მამა ჟაკი (შვილს). თეთრების მოდ-
გმის მომავალი შენს ხელშია. მისი არ-
სებობა უნდა გაგრძელდეს, ამაღლდეს
და გავრცელდეს მისი ძლიერება!..

შვილი ჟაკი. მე რა უნდა გავაკეთო?

ჟაკლინი. იმისთვის რომ გააძლიერო,
ხელი უნდა შეუშალო მის გაქრობას.

შვილი ჟაკი. რა საშუალებით?

მამა ჟაკი (შვილს). პროდუქციის
წარმოებით. ყველაფერი, რაც კი გაქ-
რობის პირასაა, უნდა შეიცვალოს ახა-
ლი ნაწარმით, უფრო უხვით და უფრო
მრავალფეროვანით. შენ უნდა შექმნა
პროდუქცია...

დედა ჟაკი (შვილს). შვილო, შექმე-
ნი პროდუქცია, შენით რომ ვიამაყო.
შექმენი!

(რობერტა შეუწუხებულ სახეს იღებს).

მამა რობერტი. ჩემს ქალიშვილს
ყველაფერი მშვენივრად ეხერხება და
ეს ოფიციალურადაც გამომიტყდა.
(რობერტა უფრო და უფრო დამწუხ-
რებულ სახეს იღებს).

მამა ჟაკი. ხო, ვიცი, სამი წელია
არაფერი მომხდარა და...

(რობერტა უფრო დამწუხრებულია
და ექსტრავაგანტურ პოზებს იღებს).

დედა რობერტა (რობერტას). ამას
რას აკეთებ, ჩემო კარგო. ეს რა საქცი-
ელია? ასე როგორ შეიძლება, ყველას
წინაშე; მოდი დედიკოსთან და გასწავ-
ლო, რომ მხოლოდ ცოტაოდენი ხელო-
ვნებაა საჭირო, ცოტაოდენი...

დედა ჟაკი (დედა რობერტას). თუ
ჩემი გამოცდილება დაგვირდებათ, მიმ-
სახურეთ... თქვენს განკარგულებაში ვარ.
დედა რობერტა. სიამოვნებით, უარს
არ ვიტყვით.

დიდედა ჟაკი (დედა რობერტას). მეც
მოვალ და ნანას ვუმღერებ...

დედა რობერტა (მამა რობერტს).
შენ სიძესთან დარჩები. თუ რამე ელე-
მენტი დაგვჭირდა დაგიძახებთ. (მამა
ჟაკს) თქვენც აქ დარჩით, თუ საჭირო
გახდება თქვენც მოგთხოვთ დახმარებას.

მამა ჟაკი (თავის დაკვრით). თქვენს
განკარგულებაში მიგუფლეთ, მადამ.

დედა ჟაკი. თუ საჭირო გახდება,
ელემენტები მეცა მაქვს შემონახული.

(რობერტა, დედა რობერტა, დედა
ჟაკი, დიდედა ჟაკი მარჯვნივ გადაიან
რობერტა, მიდის, თან ექსტრავაგანტურ
პოზებს იღებს. ჟაკი ხედავს, რომ რო-
ბერტა მიდის და მისკენ იწვდის ხე-
ლებს, სახე ბავშვივით ებრძიება, თით-
ქმს ტირილი უნდაო და იძახის: „მმ...
მმ... მმ...“).

ჟაკლინი (მიმავალ რობერტას გაპყუ-
რებს). უკვე დედობა ემჩნევა.

(ყავი სავარძელში ჩაჯდება).
მამა რობერტი (ყავს). აბა ვნახოთ,
რა ღირსება გაქვს.

მამა უაკი (ყავს). შეილო ყავ, გამ-
ხნედი. მთავარია ნაწარმი! კაცურად
მოიქეცი!

უაკლინი (ყავს). წადი! გაჰკარი.

(ყავი იღმანჭება და უფრო მოხერხე-
ბულად ჯდება სავარძელში).

უაკლინი (იგივეს). აბა... აბა...

მამა რობერტი. აბა, კაცი არა ხარ?
ოდესღაც ჩვენც ასე დავიწყეთ.

მამა უაკი (შვილს ხმამაღლა). აბა,
იჩქარე, თორემ ჩემთან გექნება საქმე.

დიდედა უაკის ხმა. აბა, როგორ მიღის
თქვენთან საქმე?

უაკლინი (შვილ უაკს). გესმის, ვეღარ
ითმენს, ერთი გაჰკარი.

მამა რობერტი (შვილ უაკს). მიდი,
გაჰკარი.

უაკი (ღრუჭით). ასე არ გამოვა...
ბრძანებით როგორ შეიძლება ...ადგზნე-
ბული არა ვარ.

დედა უაკის ხმა. უაკო! რობერტა
მზადაა, შენ?

დედა რობერტას ხმა. ჩემს ქალი-
შვილს აღარაფერი დააბრალოთ.

უაკლინი (ყვირის, რომ იქითაც გაი-
გონ). ერთი წუთით, ერთი წუთით, მო-
ითმინეთ...

შვილი უაკი (სავარძელში მჯდარი).
გამოვა... ახლა ვიცი, რომ გამოვა...

დიდედა უაკის ხმა. უაკ, ცოტა ჩქა-
რა... რობერტა რა ხანია მზადაა. მეტის
მოთმენა აღარ შეუძლია.

შვილი უაკი. რაც შემიძლია, იმას
ვაკეთებ.

მამა უაკი. დიდი არაფერი შეგძლე-
ბია.

უაკლინი. გამბედაობა, უაკ!

მამა რობერტი (მამა უაკს). თქვენ
შვილი, ბატონო ჩემო, ჩემი ქალიშვი-

ლისთვის არ ივარგებს.

მამა უაკი. ბატონო ჩემო, თამაში ჯერ
არ გამართულა. ზოლოს ილაპარაკეთ.

უაკლინი (პორტრეტს). შენც ჩაერე,
პაპა!

პაპა უაკი (გაუნძრევლად. დამცინა-
ვად). ახ, მიმიფურთხებია... მე ამქვეყ-
ნაზე აღარა ვარ... თანაც სიმღერა ამი-
კრძალეთ...

უაკლინი (პაპას). კარგი, გაჩუმდი.

პაპა უაკი (სწრაფად, ბრაზიანად).
მინდა გავჩუმდები, მინდა არ გავჩუმ-

დები. რას ჰკავს ეს! ესაა მიცვალებუ-

ლის პატრივისცემა?

მამა რობერტი (პაპას). ხმა ჩაიკმი-
დეთ, ბატონო!

მამა უაკი (მრისხანედ). ხმა ჩაიკმი-
დეთ! (პაპა გაჩუმდება).

დედა რობერტას ხმა. აბა, მანდი?

შვილი უაკი (მუცელზე ხელს
იჭერს). აი! აი! აი! აი!

პაპა უაკი (იციინის). ჰი! ჰი! ჰი! ჰი!
ჰი!..

შვილი უაკი (ხელები მუცელზე აქვს
მოჭერილი). აი! აი! აი!

უაკლინი (ხმამაღლა, მეორე მხარეს
რომ გაიგონ). დედა, დედა, ბავშვით
იქცევა!

მამა რობერტი (ყვირილით). რობერ-
ტა... რობერტა... თავი დაანებე... (ვადის
მარჯვნივ).

დედა რობერტას ხმა. თავი დაანე-
ბე, შეგიძლია დაიწყო, ჩემო პატარავ...

შვილი რობერტას ხმა (ძალიან მკვე-
თრად). კოტ-კოტ-კოდაყ! კოტ-კოტ-

კოტ-კოტ-კოდაყ!..

შვილი უაკი. აი! აი! აი! აი! აი!..
(დედა რობერტა, დედა უაკი, დიდე-
და უაკი მარჯვნიდან გამოჩნდებიან).

რობერტას ხმა. კოტ-კოტ-კოტ-კოტ-
კოტ-კოტ-კოტ-კოდაყ!

(ხმამაღლა ისმის რობერტას კაკანი
და უაკის კვნესა. დედა რობერტა და
დედა უაკი ერთმანეთს ეხვევიან).

დედა რობერტა. ძვირფასო ქალბა-
ტონო, დედა უაკ... ჩვენი ბავშვები! (ტი-

რის).

დედა უაკი, ძვირფასო ქალბატონო,

დედა რობერტა... ჩვენი პატარები! (ტირის).

(კაკანი უფრო ძლიერდება. ყაყი შვილი ამოიხვნეშებს „აჰ“ და გული მისდის).

ერთად

დედა ყაყი. შვილო! შვილო!
დიდედა ყაყი. ო, ლა, ლა,
ლა! ამისი დროა?

მამა ყაყი. ყაყლინ! შენს ძამი-
კოს გული წაუფიდა!

(ყველანი შვილი ყაყის ირგვლივ მო-
გროვდებიან. საფეთქლებს უზღლავენ,
ხელებს უტყაბუნებენ, ამ დროს ისმის):

მამა რობერტის ხმა. ესეც ასე! მოი-
ტანეთ კალათი!

(ვაცხარებული მოძრაობა ყაყის ირ-
გვლივ. მისვლა-მოსვლა, საიდანაც კა-
კანი ისმის. ყაყლინი მარჯვნივ მიარბენი-
ნებს ცარიელ კაფათს, ამ დროს ყაყი
შვილი გონზე მოდის).

დედა ყაყი. შვილო! მოსულიერდა...

შვილი ყაყი. სადა ვარ?

დედა ყაყი. შინ, ჩემო პატარავ, შენს
ნათესავეებთან!

დედა რობერტა. შენს რობერტას-
თან!

შვილი ყაყი (ზიზღით). აჰ, აქედან
წასვლას კი ვისურვებდი!

**მამა რობერტა (მარჯვნიდან შემოაქვს
კვერცხებით სავსე კალათი).** აი, პირვე-
ლი კვერცხები!

**ყველა (გარდა შვილი ყაყისა. გაი-
შლებიან. პაპა ცალი თვალით იყურებ-
ბა).** აააჰ! აააჰ! ბრავო! (ტაშს უკრავენ,
ერთმანეთს კოცნიან და ულოცავენ).

**მამა ყაყი და მამა რობერტი (ულო-
ცავენ ერთმანეთს).** მთელეთ ჩემი მო-
ლოცვა! მიიღეთ ჩემი მოლოცვა!

(დედები ტირილით ეხვევიან ერთ-
მანეთს. ამ დროს დიდება ყაყი კვერ-
ცხებს კალათიდან იღებს და ამბობს:
„ოჰ! რა ლამაზებია, რა საყვარლები! რა
დიდება! ნეტავ, ლაყე ხომ არ არის?“

7. „თეატრალური მოამბე“, № 3.

პერსონაჟები დიდებას შემოერთებენ-
ან, ერთმანეთს კალათს სტაცებენ).

მამა ყაყი. ყველა ახალია, ოცი ფრან-
კი ელირება! აქედან შეიძლება მამლები
გამოვიდნენ!

დედა რობერტა. ჩემი ქალიშვილის
პირველი კვერცხებია! სულ მას ჰგვი-
ნან!

დიდედა ყაყი. პირიქით, ყაყისაა.

მამა რობერტი. არა მგონია.

დედა ყაყი. ორივესა ჰგვიანა.

მამა ყაყი. ყაყლინი სად არი?

მამა რობერტი. რობერტასთან. ვი-
დაცა ხომ უნდა დანებაროს.

დედა ყაყი. მღელვარებას ვერ ვიო-
კებ. რამხელა მოვლენა!

**მამა ყაყი (იღებს კალათს და შვილ-
თან მიდის, სხვებიც უკან მიჰყვებიან).**
ხედავ, ესენი თქვენი კვერცხებია!

შვილი ყაყი. გამაღლობთ.

მამა ყაყი. შენ უნდა გამოჩივო!

დედა ყაყი. ალბათ, ჯერ კიდევ და-
ვლილია!

მამა რობერტი. ჩვენს ქალიშვილს
თვითონვე შეუძლია გამოჩივკვა!

მამა ყაყი. ჩვენს ოჯახში გამოჩივკვა
კაცებას საქმეა! (შვილ ყაყს) აბა, ადე-
ქი! (ყაყს წამოაყენებენ და გამოსაჩივო
მაგიდისაკენ წაათრევენ).

მამა ყაყი. მოიტანეთ კვერცხები
გამოსაჩივკ აპარატზე!

**დედა რობერტა (მთათრევს ყაყს და
ქმარს ეუბნება).** ერთი ბეწო ეშმაკობა
არა გაქვს, თან ყველაფერს შენ გაკეთე-
ბინებენ, თან გატყუებენ.

დიდედა ყაყი (შვილ ყაყს). უკვე ცო-
ლიანი ხარ და ძალზე მიხარია. ახლა
ჩემე და ჩემე... (ყაყს მაგიდაზე დასვა-
მენ).

დედა ყაყი. კარგად გამოჩივკე, შვილო!
დიდედა ყაყი. როგორც შენი წინა-
პრები ჩემდენ.

პაპა (თავის ჩარჩოდან). ჰი! ჰი! ჰი!
ჰი! ჰი! (დაცინიავი სიცილი).

მამა ყაყი. ჩემე, ჩემე, ერის დიდებისა

და ძლევამოსილები სათვის. („კოტ-კოდაკი“, რომელიც აქამდე აღარ ისმოდა, კვლავ დაიწყება, ოღონდ ამჯერად ნაზად).

მამა რობერტი. ვიჩქაროთ! კვერცხები დაგროვდა! (კვერცხებით სავსე მეორე კალათი მოაქვს).

ყველა (ყავისა და პაპის გარდა, რომელიც ჩუმად იცინის). ბრავო, ბრავო! ოპ, რა მშვენიერებია!

მამა რობერტი. წვალ, კიდევ მოვიტან (მარჯვნივ მიდის).

მამა შაკი (წამოაყენებს შვილს, რომელიც პირქვეა გაშხლართული, უყურებს და ამბობს). მოიტანეთ კიდევ! ადგილი არის! (კალათში ჩაწყობა კვერცხებს ყავის ირგვლივ ალაგებს).

შვილი შაკი. ...მცხელა...

დედა შაკი (შვილს) ასეა საჭირო, გამოსაჩეკად... სითბო, დიდი განცდა... (შვილს ყავს შუბლსა წმენდს).

მამა შაკი (ტაშს უყრავს). პროდუქცია! პროდუქცია!..

დიდედა შაკი. კვერცხები! კვერცხები! კვერცხები!

(ხტუნაობს და ცეკვავს).

დედა შაკი. ჩეკე, ჩეკე, შვილო, ჩეკე!

ყველა. ბრავო! ბრავო!

შვილი შაკი (ორთქლის მანქანასავით ქშინავს). თუ! თუ! თუ! თუ! თუ! თუ! თუ! თუ!

(„თუ! თუ!-ს“ ძახილი ისევე ჩქარდება, როგორც ჩქარდება „კოტ-კოდაკის“ ძახილი. ასევე შეუჩერებელი ხდება მამა რობერტისა და ყველანის მისვლა-მოსვლა, რიგრიგობით გადიან და შემოდიან, მოაქვთ და მოაქვთ კვერცხებით სავსე კალათები. მოძრაობა ისე აეწყობა, რომ როცა ერთი გადის, მეორე შემოდის...).

მამა შაკი. გაუმარჯოს პროდუქციას! კიდევ პროდუქცია! აწარმოეთ, აწარმოეთ პროდუქცია!

შვილი შაკი. თუ! თუ! თუ!..

(გვერდიდან კი „კოტ-კოდაკის“ კაცანი ისმის).

დედა რობერტა. მიდით, მიდით, ნუ ჩერდებით!

მამა შაკი (ხელებს ატყაპუნებს). პროდუქცია! პროდუქცია! პროდუქცია!..

(მოძრაობები ერთმანეთში იხლართება. დედა რობერტა კვერცხებიან კალათებს ხან მამა რობერტს ართმევს, ხან ყავის და ალაგებს შვილი ყავის თავზე, სხეულის სხვადასხვა ნაწილებზე, მაგიდაზე, იატაკზე; შაკი კვერცხებით იფარება).

დედა რობერტა. პროდუქცია! პროდუქცია! პროდუქცია!..

(მოძრაობა და ხმაური გრძელდება: „კოტ-კოტ-კოდაკი“, „თუ! თუ! თუ!“, პროდუქცია! პროდუქცია!“ ქოროსავით გაისმის. მისვლა-მოსვლა და სიხარული არ წყდება. ჩოჩქოლში, ხმაურში ისმის რეპლიკება):

დედა შაკი. მე ამ ბავშვების მომავალი მაფიქრებს!

დედა რობერტა. როგორი იქნება შთამომავლობა?

შაკინი (მისვლა-მოსვლას შორის). აქედან გამოვლენ ათლეტები!

დედა შაკი. ახალი წარმოების გასახსნელად დაკონსერვებაც შეიძლება.

დედა რობერტა. პლასტელინიც.

მამა რობერტი. ცომიც.

მამა შაკი. აქედან გამოვლენ ოფიცრებიც, ოფიციალურებიც და ოფიციალტებიც.

დიდედა შაკი. საკმეღადაც გადავინახავთ.

შაკინი. მსახურებიცა და მეპატრონენიც!

მამა შაკი. დიბლომატებიც.

დედა შაკი. მატყლოს ძაფიც.

(თავის ჩარჩოდან პაპამ შეიძლება ორკესტრის, დირიჟორივით თითოთ უღირაუროს ამ არეულ-დარეულობას).

დედა რობერტა. პრასიც და ხახვიც.

მამა რობერტი. ბანკირებიცა და ლორებიც.

მამა უაკი. ქალაქელებიცა და სოფლელებიც.

უაკლინი. პაპებიც, მეფეებიც, იმპერატორებიც.

მამა უაკი. პოლიციელებიც.

დედა რობერტა. ვეჭილეებიცა და მღვდლებიც.

დიდედა უაკი. ომლეტი! ბევრი ომლეტი!

უაკლინი. ჰუმანისტები! ანტიჰუმანისტები!

(ამ უქანასკნელ რეპლიკებს რეფრენად გასდევს: „დიახ, დიახ, დიახ!“ მხოლოდ მამა უაკი აგრძელებს ძველ რეფრენს: „პროდუქცია! პროდუქცია!“ და განუწყვეტლოვ ტაშს უკრავს).

დედა უაკი. ოპორტუნისტები!

დედა რობერტა. ნაციონალისტები!

მამა უაკი. რევოლუციონერები!

უაკლინი. რადიკალები!

მამა რობერტი. აქციონერები!

მამა უაკი. რეაქციონერები!

დიდედა უაკი. ქიმიკოსები!

მამა რობერტი. მარქსისტები, მარკიზები, მარკები და კონტრ-მარკები!

მამა უაკი. იდეალისტები, რელატივისტები!

დიდედა უაკი. ეგზისტენციალისტები!

დედა უაკი. ფედერალისტები, სპირიტუალისტები!

მამა უაკი. მეგობრები, მტრები!

უაკლინი. მებაჟენი, მსახიობები!

დედა უაკი. ლოთები, კათოლიკეები!

მამა რობერტი. ფეხმარდი და ფეხსაცმელები!

მამა უაკი. ფანქრები და საკალმეები!

დიდედა უაკი. და ომლეტი! ბევრი ომლეტი!

(მოძრაობა და ხმაური უცბად შეწყდება. ისმის უაკის სუსტი ხმა):

შვილი უაკი. პესიმისტები!

ყველა (აღშფოთებულნი). რაო? როგორ გაბედა? რას ამბობს? ეს ყოველთვის უქმაცოფილოა!

(მიუახლოვდებიან. დაძაბული სიჩუმე).

შვილი უაკი. ანარქისტები. ნიჰილისტები.

მამა რობერტი. აკი ვთქვი, ამისი იმედი არ უნდა გექონდეს-მეთქი.

მამა უაკი (შვილს). რწმენა დაგიკარგავს!

დედა რობერტა. რწმენა სულ არ აქვს.

მამა უაკი. აბა, კარგად თქვი, რა გინდა?

შვილი უაკი. მე მინდა სინათლის ზღვრეანი, გავარვარებული წყალი, ყინულიანი ცეცხლი, ციკლოანი თოვლი... უაკლინი (შვილ უაკს). შენს მოვალეობას ნუ ივიწყებ.

პაპა (თავის ჩარჩოდან შვილ უაკს). შენს კვერცხებს მოუარე!

მამა რობერტი (შვილ უაკს). ჯანდაბამიც წასულხარ!

დედა რობერტა. პრეტენზიებიც რომ გაუჩნდა...

მამა რობერტი. წადი შენი!..

ყველა. გაუმარჯოს პროდუქციას! გაუმარჯოს თეთრების რასას! გავაგრძელოთ! გავაგრძელოთ!

(„პროდუქციის“ ძახილს თან ერთვის „კოტ-კოდაკის“ ძახილი. მოძრაობები უფრო მძაფრდება. თავის ჩარჩოდან პაპაც კი ყვირის: „აწარმოეთ! აწარმოეთ!“ სხვები ყვირიან: „აწარმოეთ! აწარმოეთ!“; ბოლოს ყველა ერთად აკაკანდება: „კოტ-კოტ-კოდაკ!“ და ტაშს უკრავენ).

პაპა უაკი. დასაბამიდან. დღემდე, მომავალი მაინც კვერცხებშია!

(მოძრავი კიბით, ან იატაკის ჩაწევით, პერსონაჟები წყნარად ჩაეშვებიან სცენის ქვეშ და გაქრებიან, ისე რომ თავიანთ საქმიანობას არ წყვეტენ. ეს ყველაფერი ისე გაკეთდეს, ვისაც როგორი ტექნიკური შესაძლებლობა ექნება).

გრანგულიდან თარგმნა
დავით ახახაბიანი

საქართველოს სსრ სახელმწიფო თეატრებში განხორციელებული ახალი დადგმები (1988 წლის 1-ლი ივლისიდან #1 დეკემბრის ჩათვლით)

1 ივლისი. „გვირილები“. პიესა ერთ მოქ. გ. გამსახურდიასი, დადგა თ. მესხმა, მხატვრები: პ. მძინარეშვილი, დ. აფციაურა, მუსიკ. გააფორმა ლ. სეთურიძემ, რუსთაველის სახ. თეატრალური ინსტიტუტის სამსახიობო ფაკულტ. IV ჯგუფის სადიბლომო (რუსთავეის ჯგ.) სპექტაკლი. რუსთავეის დრამატული თეატრი.

1 ივლისი. „ათვინიერებენ მიმინოს“. დრამა ორ მოქ. ლ. თაბუკაშვილისა, დადგა ლ. სვანაძემ, მხატვარი ჯ. ფაჩუაშვილი, მუსიკ. გააფორმა კ. გოგოლაშვილმა, ქორეოგრაფი — შ. გეგიაძე. ქუთაისის ლ. მესხიშვილის სახ. თეატრი.

9 ივლისი. „შიში“. ოთხმოქმედებიანი პიესა ერთი ანტრაქტით, ა. აფინოგენოვისა, თარგმნა ლ. ლლონტმა, დადგა მ. კუჭუხიძემ, მხატვრები: გ. ალექსი-მესხიშვილი, შ. გლურჯიძე, კომპოზიტორი გ. გაჩეჩილაძე, კოსტიუმების მხატვარი — ნ. ჩიტაიშვილი. კოტე მარჯანიშვილის სახ. თეატრი. პრემიერა შედგა კიევში.

9 ივლისი. „ბრძოლა ტახტისათვის“. სცენები პ. იბსენის დრამიდან, მთარგმნელია ზ. კიკნაძე, დამდგმელი რეჟისორები გ. ქავთარაძე, თ. კოშკაძე, მხატვარი დ. დათუაშვილი, მუსიკ. გააფორმა გ. სულაქელიძემ, სპექტაკლში გამოყენებულია სიბელიუსის, გრიგის, ვაგნერის მუსიკა. სოხუმის კ. გამსახურდიას სახ. ქართული თეატრი.

12 ივლისი. „შუღალმისას“. ორმოქმედებიანი პიესა ი. სამსონაძისა, დადგა დ. ცისკარიშვილმა, მხატვარი ლ. ფედორენკო, მუსიკ. გააფორმა რ. გე-

ენიანმა. ქიათურის ა. წერეთლის სახ. თეატრი.

15 ივლისი. „ცია, ოცნება და ცირკა“. პიესა 2 მოქ. მ. გონაშვილისა, დადგა ა. ჩხიკვაძემ, მხატვარი დ. კოკელაძე, კომპოზიტორი ა. რაჭვიაშვილი. ქუთაისის თოჯინების თეატრი.

19 ივლისი. „დუელი“ — პიესა 2 მოქმ. მ. ბაიჯიევისა, მთარგმნელი გ. ბათიაშვილი, დადგა და მუსიკ. გააფორმა თ. პატაშურმა, მხატვარი ე. ბარბლიშვილი. მესხეთის თეატრი.

28 ივლისი. „სკოლა მშ“. წარმოდგენა ერთ მოქ. ა. ჩხაიძისა, რეჟისორი ა. ენუქიძე, მხატვარი ნ. მეტრეველი, კოსტიუმების მხატვარი გ. კისელი-ოვა, მუსიკ. გააფორმა ს. თომაძემ. მონზარდ მაყურებელთა ქართული თეატრი.

29 ივლისი. „მოჩვენებათა სასახლე“. სამოქმედებიანი კომედია ერთი ანტრაქტით ე. დე ფილიპოსი, თარგმნა ელ. თოფურბიძემ, დადგა კ. მირიანაშვილმა, მხატვარი — თ. როსტომაშვილი, კოსტიუმების მხატვრები: მ. სხირტლაძე, თ. როსტომაშვილი, მუსიკ. გააფორმა ნ. გურგენიძემ. თელავის თეატრი.

30 ივლისი. „საბედისწერო ხუმრობა“. სატირ. კომედია ორ ნაწ. ლ. მილორაგასი, დადგა გ. ჩავეტაძემ, მხატვარი ა. ფილიპოვი, მუსიკ. გააფორმა თ. შამილაძემ. ბათუმის ი. ჭავჭავაძის სახ. დრამატული თეატრი.

11 აგვისტო. „ცინფერი მარგალიტი“ პიესა 2 მოქ. ვ. ცინიზულკისა, მთარგმნელი მ. აბრამიშვილი, დადგა ნ. იონათაშვილმა, რეჟისორი ზ. ქალიაშვილი, მხატვარი მ. ტუკავეი, კომპოზიტორი მ. მერაბიშვილი, თოჯინების მოძ-

რაობის კონსულტანტი ჯ. მაჭარაძე, ტექნიკური კონსულტანტი ო. შენგელია. ბოროტების თოჯინების თეატრი.

15 აგვისტო. „სისხლიანი ქორწილი“. დრამა 2 მოქ. ვ. გაგლოვისა, დადგა გ. ხუგავეში, მხატვარი მ. ქელეხსავეი. ცხინვალის კ. ხეთაგუროვის სახ. თეატრის ოსტრი დასი. პრემიერა ჩატარდა ქ. ორჯონიკიძეში.

22 აგვისტო. „დიოგენი“. კომ. 2 მოქ. ვ. კონსტანტინოვისა და ბ. რაცერის, დადგა ჰ. ჯუსოვეში, მხატვარი რ. ჩოჩიევი, კომპოზიტ. მ. მაკოვეი. ცხინვალის კ. ხეთაგუროვის სახ. თეატრის ოსტრი დასი. პრემიერა შედგა ქ. ორჯონიკიძეში.

15 სექტემბერი. „ფარდის დაშვებამდე“. დრამა ერთ მოქ. თ. ბაძალუასი, დადგა და მუსიკ. ვაფორმა ალ. ჯაყელმა, მხატვარი ი. მჭედლიშვილი, გორის გ. ერისთავის სახ. თეატრი.

16 სექტემბერი. „ეთერი ყარყატი“. გ. კასლანძისი, რეჟისორი ა. კოვე; მხატვარი ბ. ჯოპუა, მუსიკა კ. გოდუაძისა. სოხუმის ს. ჭანბას სახ. აფხაზური თეატრი. პრემიერა შედგა პოლტავაში.

21 სექტემბერი. „ყვარყვარე თუთაბერი“. სატირული კომედია ორ მოქ. პ. კაკაბაძისა. გ. ყორდანის ახალი სცენური ვარიანტი პ. კაკაბაძის ნაწარმოებთა მოტივების მიხედვით. დადგა გ. ყორდანია, მხატვრები — დ. აფციური, პ. მძინარაშვილი, კომპოზიტორი გ. სხარულიძე, ქორეოგრაფი გ. ალექსიძე, ქორმაისტერი ვ. ოუქჯაე, კონცერტმაისტერი ა. გელბანი, სოხუმის კ. გამსახურდიას სახ. ქართული თეატრი.

22 სექტემბერი. „ზღაპარი სულელ ივანუშკას შესახებ“. მ. გორკის ზღაპრის მოტივების მიხედვით, მ. ბარტენევისა. დადგა ვ. ვოლგუსტმა, მხატვარი ვ. ტაგიროვი, კომპოზიტორი რ. შჩედრინი, ორანჟიერება ფ. კრუგლი-

ანსკისა, ბალეტმაისტერი ზ. ლაბაძე. ლენინური კომკავშირის სახ. მოზარდ მაყურებელთა რუსული თეატრი.

26 სექტემბერი. „ბატის ქუთი“. ზღაპარი — კომედია 2 მოქ. ნ. გერენტის და ტ. გურგენის, თარგმანი ნ. ხორნაულისა, დადგა ვ. მადლაფერიძემ, მხატვარი რ. კონდახსაშოვი, კომპოზიტორი ნ. გიგაური. რუსთავის თოჯინების თეატრი.

1 ოქტომბერი. „ვისოცკის კონცერტი სამეცნიერო კვლევით ინსტიტუტში“ — სატირული კომედია მ. რაზოვსკისა. დადგმის ხელმძღვანელი ლ. მირცხულავა, რეჟისორი გ. ჩერქეზიშვილი, სცენოგრაფები: პ. მძინარაშვილი, დ. აფციური, მუსიკ. ვაფორმა რ. გევენიანი, ქორეოგრაფი ვ. ჯულუხაძე. სპექტაკლში გამოყენებულია ვ. ვისოცკის სიმღერები მისივე შესრულებით. თბილისის ალ. გრიბოედოვის სახ. რუსული თეატრი.

3 ოქტომბერი. „გოტჩა“ პ. კიფისა, რეჟისორი დ. კორტაეა, მხატვარი ა. ჩაჩბა. სოხუმის მოზარდ მაყურებელთა რუსული თეატრი.

3 ოქტომბერი. „უარდა“ ა. მუკბასი, რეჟისორი ბ. ჯოპუა, მხატვარი ვ. აიბა. სოხუმის მოზარდ მაყურებელთა რუსული თეატრი.

13 ოქტომბერი. „ზევით, ყვავილთან მინდა!“ პიესა 2 მოქმ. რ. პაუკშისა და იურკანისა, თარგმნი მ. აბრამიშვილმა, დადგა ნ. სარჩიმელიძემ, მხატვარი თ. ბოლქვაძე, კომპოზიტორი ლ. მაჭარაძე. თბილისის თოჯინების ქართული თეატრი.

6 ნოემბერი. „ცრუპენტელა“, პიესა 2 მოქ. ვ. პავლოვსკისა, თარგმნი ზ. კუხიანიძემ, დადგა მ. ფურცხვანიძემ, მხატვარი დ. კოკელაძე, მუსიკა გ. ჩირაძისა, ქორეოგრაფი კ. გერგაია. ქუთაისის თოჯინების თეატრი.

11 ნოემბერი. „ოჯახი“. პიესა 2 მოქ. კ. მიტსაიკისისა, მთარგმნელები:

ა. კოზლოვსკაია, ც. ყიფიანი, დადგა ვ. მიტსაიკისმა, მხატვარი ჯ. ფაჩუაშვილი, მუსიკ. გააფორმა ა. გიზამ. ქუთაისის მესხიშვილის სახ. თეატრი.

18 ნოემბერი. „სოფლის აშუკი“ ნ. ლორთქიფანიძისა, ინსცენირება ზ. სიხარულიძისა, დადგა და მუსიკ. გააფორმა ზ. სიხარულიძემ, მხატვარი — ა. გოგოლაძე, ლობჯიანი — შ. ალთუნაშვილი. მესხეთის თეატრი.

19 ნოემბერი. „ბედნიერი ადამიანი“ ე. არუთინიანისა, დადგა ა. კახარიანი, მხატვარი რ. კამოიანი, მუსიკ. გააფორმა ვ. ვარდანანიანი. შაუმიანის სახ. სომხური თეატრი.

29 ნოემბერი. „ელენა სერგეევნა, ძვირფასო!“ ე. რაზუმოვსკაიასი, მთარგმნელი თ. გოდერძიშვილი, რეჟისორი ი. საბო, მხატვარი ი. მარტიროსოვი, კოსტიუმების მხატვარი კ. სარიშვილი, მუსიკ. გააფორმეს მ. თევდორაშვილმა, ი. საბომ. მახარაძის ა. წუწუნავას სახ. თეატრი.

25 ნოემბერი. „ლამაჩელი“. მიუზიკლი ორი მოქ. კომპოზიტორი მიხელი, პიესის ავტორები: დ. ვასერმანი, ჯ. დერიონი, თარგმანი მ. ქელიძისა, ლექსები პ. გრუზინსკისა, დადგა ნ. გაჩავამ, დირიჟორი პ. დავითაშვილი, მხატვარი იუ. გეგეშიძე, ბალეტმაისტერი რ. წულუკიძე, ქორმისტერი ა. განუგრავე, კონცერტმაისტერი რ. ელიავა. ვ. აბაშიძის სახ. მუსიკალური თეატრი.

1 დეკემბერი. „ყველაღებში ჩადგენილი პაწაწინა სადგური“. ორმოქმედებიანი პიესა ბ. ფელანისა, მთარგმნელი ნ. ბაქრაძე, დადგა და მხატვრულად გააფორმა ალ. თეთრაძემ, მხატვრები პ. მძინარიშვილი, დ. აფთიაური. ქიათურის ა. წერეთლის სახ. თეატრი.

3 დეკემბერი. „გამოცდა“. დრამა 3 მოქ. რ. მამულაშვილისა, დადგა ა. გვაძამბამ, მხატვარი ი. არჩვაძე, პანტომიმა ზ. გუგუშვილისა, მუსიკ. გა-

აფორმა ნ. ძნელაძემ. გორის გ. ერისთავის სახ. თეატრი.

4 დეკემბერი. „მახარაძის (ოზურგეთის) თეატრი 120 წლისა“ სცენები სპექტაკლებიდან. დამდგმელი რეჟისორი ვ. ჩიგოგიძე. რეჟისორი ო. კუტალაძე, მხატვარი ლ. მურუსიძე, მუსიკ. გააფორმა იუ. ჯიჯიშვილმა. ლობჯიანი გ. სიხარულიძე, მახარაძის ა. წუწუნავას სახ. თეატრი.

18 დეკემბერი. „ცილინდრი“ ე. დე-ფილიპოსი, მთარგმნელი ტ. ჭანტურია, დადგა ა. ჯანელიძემ, მხატვარი გ. გვიჩია, მუსიკა ჯ. ჯანდიერისა. ფოთის ვ. გუნიას სახ. თეატრი.

20 დეკემბერი. „ბალ-მასკარადი“. ოპერა 3 მოქ. ჯ. ვერდისა, დირიჟორი ჯ. კახიძე, რეჟისორი მ. თუმანიშვილი, მხატვარი გ. ალექსი-მესხიშვილი, სცენური პლასტიკა ნ. მაღალაშვილისა, ზ. ფალიაშვილის სახ. ოპერისა და ბალეტის აკადემიური თეატრი.

20 დეკემბერი. „აჩრდილები“. კომ. 2 მოქ. ე. დე-ფილიპოსი, თარგმანი და დადგა რ. ჩხაიძემ, მხატვარი შ. გლუზარჯიძე, კომპოზიტორი ე. ყანჩელი. ქორეოგრაფი გ. ოსეფაშვილი, შ. რუსთაველის სახ. აკადემიური თეატრი.

22 დეკემბერი. „მამლაყუნაწის წისქვილი“. პიესა 2 მოქ. მ. ქარიშისა, თარგმანი ა. გეგეძემ, დადგა მ. ლორთქიფანიძემ, მხატვარი გ. აბაკელია, კომპოზიტორი მ. მერაბიშვილი. თბილისის თოჯინების ქართული თეატრი.

22 დეკემბერი. „ოულიუს კეისარი“. ერთმოქმედებიანი ტრაგედია შექსპირისა, დადგა ვ. კოვემ, მხატვარი ბ. ბოჯუა, მუსიკა კ. გოდუაძისა. სოხუმის ს. ჭანბას სახ. აფხაზური თეატრი.

23 დეკემბერი. „ყველა თავუნანს უყვარს ყველი“. პიესა 2 მოქ. დ. ურბანისა, თარგმანი შურლაიამ, დადგა ა. ფანცხავამ, მხატვარი დ. კოკელაძე, მუსიკა ნ. ედგარიძისა. ქუთაისის თოჯინების თეატრი.

24 დეკემბერი. „სამხმიანი მესა“. ლიტერატურულ-მუსიკალური კომპოზიცია მ. გრიგორიანისა და კ. ასატრიანისა, ეძღვნება სომხეთში მიწისძვრის შედეგად დაღუპულთა ხსოვნას. დადგა მ. გრიგორიანმა, მხატვარი შ. ტერ-მინასიანი, მუსიკ. გააფორმა კ. ასატრიანმა. შაუმიანის სახ. სომხური თეატრი.

24 დეკემბერი. „ანათებს ცირკი“. სიუჟეტურ-თოჯინური წარმოდგენა, კომპოზიცია და დადგმა მ. ბუციასი, მხატვარი მ. ციციშვილი. თოჯინების რუსული თეატრი.

24 დეკემბერი. „პრემიერა“ ლ. როსტოვისი, დადგა უ. მინდიაშვილმა, მხატვარი ი. მჭედლიშვილი, ქორეოგრაფი ი. შავლახოვი, სასცენო მოძრაობა გ. ოსეფაშვილისა. ცხინვალის კ. ხეთაგუროვას სახ. თეატრის ქართული დასი.

24 დეკემბერი. „მარგალიტის მამიებელი“ ჯ. იბზესი, დადგა გ. გელოვანმა, დირიჟორი ი. ჭუმბურიძე, მხატვარი ი. ნეყნი, კოსტიუმების მხატვარი — ტ. ტოლუბიევა. ქუთაისის ოპერისა და ბალეტის თეატრი.

26 დეკემბერი. „გამოღვიძე, ჩნარო!“ (ქართველ ებრაელთა ბედი საქართველოში) ჯ. აჯიაშვილისა. სპექტაკლის ავტორი და შემსრულებელი კ. მახარაძე, სცენოგრაფი შ. ბოსტანაშვილი. ერთი მსახიობის თეატრი. პრემიერა შედგა ისრაელის ქალაქ ბათ-იამში.

27 დეკემბერი. „თავადის ქალი მია“. დრამა ერთ მოქ. ლ. ქიაჩელისა, დადგა მ. სვირიამ (თეატრალური ინსტი-

ტუტი სარეე. ფაკულტეტის V კურსის სტუდენტის წინასაიდგომო სპექტაკლი), მხატვრები ა. თელია, ა. კალატოზიშვილი, (სამხატვრო აკადემიის IV კ. სტუდენტები), მხატვარი კონსულტანტი გ. ალექსი-მესხიშვილი, მუსიკ. გააფორმეს, ლ. წულუკიძემ, ვ. ჯორჯიიამ, ქორეოგრაფი შ. გეგიაძე, დადგმის ხელმძღვანელი რ. სტურუა. ზუგდიდის შ. დადიანის სახ. თეატრი.

28 დეკემბერი. „წითელქუდა“. ზღაპარი 2 მოქ. ე. შვარცისა, თარგმანტ. ჭანტურიამ, დადგა ა. ჩხიკვაძემ, მხატვარი მ. ციციშვილი, კომპოზიტორი ა. რაქვიაშვილი, ქორეოგრაფი ა. ძნელაძე, მუსიკ. გააფორმა თ. შამილაძემ. ბათუმის თოჯინების თეატრი.

30 დეკემბერი. „ლენსი და ლენა“. პიესა 2 მოქ. გ. ბიუნერისა, თარგმანა გ. ჩხეიძემ (ტექსტი პიესებიდან „დანტონის სიკვდილი“, „ვოიციკი“ და მოთხრობიდან „ლენტი“ თარგმანა მია ჩაფარაძემ), რეჟისორი ნ. კვასხვაძე, მხატვარი თ. ნინუა, მუსიკ. გააფორმა ია საკანდელიძემ, ქორეოგრაფი რ. წულაძე. სპექტაკლში გამოყენებულია რიჰარდ შტრაუსის, კარლ მარია ვებერის, კლაუს შულცეს, ოლივიე მესიანის, პეტ მერტინისა და ჰარი სომერსის მუსიკა. რუსთაველის სახ. აკადემიური თეატრი.

30 დეკემბერი. „შუადამისას“. პიესა 2 მოქ. ი. სამსონაძისა, დადგა მ. ბესტავაშვილმა, მხატვარი ა. ჭელიძე, მუსიკ. გააფორმა ნ. გველესიანმა. თბილისის ს. ახმეტელის სახ. თეატრი.

შეადგინა მ. გიგოლაშვილმა